

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 104. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890598113072.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Springfyrene

Springfyrene tryktes første gang i NE 3-45, der udkom 7.4.1845.

Af et brev til Heinrich Zeise 10.2.1845 (A-iana 2 rk. V 243, jvf. indledning til *Elverhøi* s. 99) fremgår indirekte, at eventyret har ligget færdigt denne dato. Derimod kendes baggrunden for eventyrets tilblivelse, idet Edvard Collin fortæller: »Min Datter havde som Barn viist ham [:A] en Springgaas og spurgte ham da, om han troede, at den kunde springe saa høit som en Loppe. Samme Dag kom han igjen og oplæste sit Eventyr: »Springfyrene« (A&C 460 jvf. også Nic.Bøgh: H.C.Andersen i det daglige Liv. Illustreret Tidende nr.27. 2.4.1905. 385).

Bortset fra inspirationen fra Collins datter er *Springfyrene* en variation af Klods Hans-motivet, som A var begyndt at arbejde med i forbindelse med *Grantræet*.

91.2*Loppen, Græshoppen og Springgaasen*] de tre konkurrenter: folketroens 3-tal. - **2***Springgaasen*] legetøj lavet af gåsens brystben. Ved hjælp af en pind og et snoet bånd, der er fæstnet med en klat beg, kan den bringes til at springe. - **5***Springfyre*] modelaps, dameven; her tillige med ordspil på ordet springe. - **6***Jeg giver min Datter ... springer høiest*] sml. J.Swift: Gullivers Rejser, 1. del kap.3, hvor Lilleputkejseren giver embeder til dem, som kan springe højest: »Når et stort embede bliver ledigt [...] andrager fem-seks af disse kandidater kejseren om at måtte underholde Hans Majestæt med en opvisning i linedans. Og den, der springer højest uden at falde får embedet« (1966.36f) (jvf. 105 Fodreise 53). - **10-11***den havde Frøken-Blod ... omgaaes med Mennesker*] sml. Fodreise, den lærde mand i dødens omnibus, som ræsonnerer over lopperne: »de besidde Aand og Smag, i det de helst dvæle hos det smukke Kjøen. Men hvad vinde de ved deres Vedholdenhed og Kjærlighed? kun Forfølgelse og Død« (92). - **14***havde ... Skik paa sig*] havde gode manerer, levemåde. - **16***gammel Familie i ... Ægypten*] jvf. 2. Mos. 10.1-20, græshoppeplagen Gud sender over Ægypten for at blødgøre Faraos hjerte. - **18***Herrebladene*] billedkortene dvs. konge, dame og knægt.

92.6-7*man kunde see ... en stræng Vinter*] iflg. folketroen blev vinteren mild, hvis gåsens brystben var hvidt, og hård, hvis det var brunt. - **24***falde paa*] falde en ind, finde på. - **25***har Been i Panden*] ben i næsen; vilje og god forstand. Her tillige ordspil på at springgåsens som helhed er af ben. - **28***Gaaserad*] benrad; A.s eget udtryk m. ordspil på at springgåsens i virkeligheden kun er ben. - **29-30***der skal ... Krop til*] sml. Santas kritik af Annunziata i Imp (174).